

ΟΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΑΚ 173 ΚΑΙ 200

Όπως γίνεται παγίως δεκτόν «παράβαση των ερμηνευτικών κανόνων των άρθρων 173 και 200» ΑΚ υπάρχει¹, όταν α) το δικαστήριο της ουσίας δέχθηκε κενό ή ασάφεια σε δικαιοπραξία έστω και έμμεσα και εν τούτοις δεν προσέφυγε σε αυτούς ή όταν μολονότι βεβαιώνεται στη απόφαση ότι η δήλωση βουλήσεως είναι σαφής, προέβη πράγματι σε ερμηνεία της δικαιοπραξίας χωρίς να προσφύγει στους κανόνες αυτούς², β) διεπίστωσε κενό ή αμφιβολία και προσέφυγε στους εν λόγω κανόνες, με τη δοθείσα όμως ερμηνεία παρεβίασε τις αρχές της καλής πίστεως και τα συναλλακτικά ήθη που δέχθηκε³.

Από την επισκόπηση της νομολογίας του Αρείου Πάγου προκύπτει ότι το δικαστήριο της ουσίας **προβαίνει πράγματι σε ερμηνεία της δικαιοπραξίας** μεταξύ των άλλων και στις παρακάτω ενδεικτικώς αναφερόμενες περιπτώσεις και συγκεκριμένα: είτε (α) συσχετίζει τον επίμαχο όρο με άλλους όρους ή με το λοιπό περιεχόμενο της συμβάσεως ως σύνολον ή αντιστρόφως συσχετίζει το σύνολο της συμβατικής ρυθμίσεως με τους επιμέρους όρους της⁴, είτε β) διατυπώνει συλλογισμούς ή χρησιμοποιεί επιχειρήματα, μεταχειριζόμενο εκφράσεις που υποδηλώνουν ερμηνεία όπως π.χ. ότι «αντίθετο συμπέρασμα δεν μπορεί να συναχθεί»⁵ ή προβαίνει σε διατύπωση κρισίμων εννοιών⁶ είτε γ) αναζητεί το δικαιοπρακτικό και ιδίως τον οικονομικό σκοπό της συμβάσεως⁷ είτε δ) προσφεύγει σε έγγραφα και στοιχεία εκτός της ερμηνευόμενης συμβάσεως⁸⁻⁹

¹ σύμφωνα με την ακριβή και χαρακτηριστική διατύπωση της ΑΠ 533/2002 (ΧρΙΔ 2000/396).

² ΑΠ 1220/2005· 1289/2005· 1504/2005· 957/2004. 648/2004 κ.α.

³ ΑΠ 241/2002 ΧρΙΔ 2002/397· ΑΠ 1390/2005· ΑΠ 104/2007 ΧρΙΔ 2007/314· **Απ. Γεωργιάδης** Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου 2002 § 41 περιθ. αριθ. 36 σ. 550-551 με περαιτέρω παραπομπές στη παγία πλέον νομολογία· **Βλάχος** Η διεύρυνση του αναιρετικού ελέγχου κατά την ερμηνεία των δικαιοπραξιών, ΝοΒ 1996 σελ. 587 επομ. και ιδίως § IV 2 σ. 596-599 όπου ανάλυση της παλαιότερας νομολογίας του Αρείου Πάγου· **Παπανικολάου** Μεθοδολογία του Ιδιωτικού Δικαίου και Ερμηνεία των Δικαιοπραξιών 2000 περιθ. αριθ. 545-547 σ. 366-367· **Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας** (-Μαργαρίτης) ΚΠολΔ τ. Ι 2000 υπό το άρθρο 559 § 25 κ.α.

⁴ ΑΠ 311/1993 ΝοΒ 1994/985, 987· ΑΠ 557/2004· ΑΠ 80/2004.

⁵ ΑΠ 1416/2005· ΑΠ 1504/2005· ΑΠ 648/2004· ΑΠ 355/2004.

⁶ ΑΠ 541/2002 ανωτ.

⁷ ΑΠ 311/1993 ανωτ.· ΑΠ 557/2004.

⁸ ΑΠ 541/2002 ανωτ.· ΑΠ 1416/2005· ΑΠ 1258/2004· ΑΠ 557/2004 κ.λπ.

⁹ βλ. περαιτέρω **Δ. Βλάχο** ανωτ. § 2.2.1. σ. 598-599.

